

Σημείωμα Συντακτικής Επιτροπής

Η ύλη του περιοδικού ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΕΣ περιλαμβάνει άρθρα Ελλήνων και ξένων επιστημόνων από το χώρο της γεωπληροφορικής, τοπογραφίας, πολεοδομίας, τηλεπισκόπησης, φωτογραμμετρίας, γεωλογίας και γενικότερα των επιστημών της γης, τα οποία διατυπώνουν θέσεις, προβληματισμούς, αναζητήσεις, απόψεις, ιδέες, εφαρμογές που σχετίζονται με το αντίστοιχο επιστημονικό αντικείμενο. Τα άρθρα αξιολογούνται από επιστημονική επιτροπή και εξωτερικούς, ανώνυμους κριτές (peer reviewers).

Το περιοδικό Χωρο Γραφίες επιδιώκει:

- να προσφέρει ένα πεδίο ανταλλαγής απόψεων, ιδεών και θέσεων για το ραγδαία εξελισσόμενο χώρο της γεωπληροφορικής σε συνάρτηση με συγγενείς επιστημονικούς τομείς
- να αποτελέσει πεδίο συνάντησης του ακαδημαϊκού λόγου και της θεωρίας με τη εφαρμογή και την πρακτική εμπειρία
- να ενισχύσει τη διεπιστημονική συνεργασία στον τομέα της χωρικής πληροφορίας

Το περιοδικό Χωρο Γραφίες επιθυμεί να συμβάλει:

- στην ενημέρωση των Ελλήνων επιστημόνων, ερευνητών, φοιτητών και εργαζομένων σε συναφή αντικείμενα για διεθνή ζητήματα και προβληματισμούς.
- στην προβολή και συζήτηση νέων τεχνολογιών, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εφαρμοσμένων έργων.

Ειδικότερα το πρώτο τεύχος του ηλεκτρονικού περιοδικού υπό τον γενικό τίτλο “*Η Διαθεματικότητα της Γεωπληροφορικής*” καλύπτει πολλά διαφορετικά και ενδιαφέροντα ζητήματα που αφορούν τη διεπιστημονική προσέγγιση και τεκμηρίωση των εξελίξεων στον ραγδαία εξελισσόμενο τομέα της γεωπληροφορικής, αλλά και τη διασύνδεσή της με γνωστικά αντικείμενα όπως η τοπογραφία, η τηλεπισκόπηση, η πολεοδομία, η χωροταξία, η γεωλογία

Πιο αναλυτικά οι συγγραφείς *Η. Γκρίνιας, Δ. Κοτζίνος*, επικεντρώνονται σε μια περιεκτική επισκόπηση των μεθόδων επεξεργασίας και ανάλυσης εικόνων που χρησιμοποιούνται στη Γεωπληροφορική. Η σωστή αναγωγή και ταυτοποίηση αποτελούν βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ανάλυση των τηλεπισκοπικών δεδομένων, η οποία ακολουθεί την προεπεξεργασία. Μέσω εκτενούς παράθεσης αναφορών γίνεται σύγκριση των κλασσικών μεθόδων ανάλυσης εικόνων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε τηλεπισκοπικά δεδομένα και υπογραμμίζονται οι διαφορές τους καθώς και τα πλεονεκτήματα και

μειονεκτήματα καθεμιάς από αυτές. Επίσης, περιγράφεται η (επιτυχής) εφαρμογή σχετικά νέων τεχνικών ανάλυσης εικόνων στην τηλεπισκόπηση, επεξηγούνται οι λόγοι που οδήγησαν στη χρήση τους και τονίζεται η στενή σχέση και αλληλεπίδραση που υπάρχει σε ερευνητικό επίπεδο μεταξύ των χώρων της επεξεργασίας/ανάλυσης εικόνων από τη μια και της Γεωπληροφορικής από την άλλη.

Στη μετάδοση δεδομένων GNSS για προσδιορισμό θέσης σε πραγματικό χρόνο και τις εφαρμογές τους στον ελληνικό χώρο αναφέρεται ο *Σ. Κατσουγιαννόπουλος*. Οι τεχνικές DGPS και RTK στην περίπτωση των δικτύων μόνιμων σταθμών χρησιμοποιούν διορθώσεις που υπολογίζονται από τους σταθμούς αναφοράς και διατίθενται σε τυποποιημένες μορφές, όπως π.χ. στις διάφορες εκδόσεις του μηνύματος RTCM ή μετάδοση του οποίου στο διαδίκτυο γίνεται μέσω του πρωτοκόλλου NTRIP. Δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα δικτύων στο Ελληνικό χώρο που χρησιμοποιούν την τεχνική NTRIP είναι το δίκτυο HEPOS της Κτηματολόγιο Α.Ε. και το δίκτυο «Ερμής» του Α.Π.Θ. Στη συνέχεια περιγράφεται η δομή και η λειτουργία των δύο δικτύων καθώς και οι τελικές ακρίβειες για τις τεχνικές DGPS και RTK. Η περίπτωση της Ελλάδας έχει ιδιαιτερότητες λόγω της χρήσης πολλών γεωδαιτικών και προβολικών συστημάτων αλλά και λόγω των ανομοιογενών ποιοτικά χαρτογραφικών και γεωδαιτικών υποβάθρων.

Οι συγγραφείς *Κ. Παπαθεοδώρου, Ν. Βεράνης, Π. Πατσιαρός*, αναφέρονται στην τρωτότητα των υπόγειων νερών της πεδινής ζώνης του Νομού Ημαθίας. Το υπόγειο νερό είναι λιγότερο ή περισσότερο επιδεκτικό σε ρύπανση από φυσικά ή ανθρωπογενή αίτια. Σε κάθε περίπτωση, η πρόληψη της ρύπανσης αντί της διαχείρισης, είναι η διαδικασία η οποία μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στην προστασία της ποιότητας των υπόγειων νερών. Στα πλαίσια αυτά, έγινε προσπάθεια εκτίμησης της τρωτότητας των υπόγειων νερών με βάση τη διεθνώς αποδεκτή μεθοδολογία DRASTIC όπως τροποποιήθηκε και εφαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη και τις χρήσεις γης, προκειμένου να υπάρξει η δυνατότητα σχεδιασμού μέτρων πρόληψης. Την περιοχή έρευνας αποτελεί το πεδινό τμήμα του Νομού Ημαθίας, μία από τις σημαντικότερες αγροτικές περιοχές της Ελλάδας, όπου καλλιεργητικές πρακτικές εφαρμόζονται σ' ένα πλήθος καλλιεργειών, γεγονός που, σε συνδυασμό με την παρουσία πλήθους βιομηχανιών, βιοτεχνιών και άλλων ρυπογόνων δραστηριοτήτων έχει ως αποτέλεσμα την παρουσία αυξημένου κινδύνου ρύπανσης των υπόγειων νερών. Από την έρευνα προέκυψαν χάρτες τρωτότητας των

υπόγειων νερών, των οποίων τα αποτελέσματα συμφωνούν με την χωρική κατανομή Νιτρικών ιόντων στα υπόγεια νερά της περιοχής, γεγονός ενδεικτικό της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Στο άρθρο του με τίτλο «Άγνωστες κυκλικές διατηρημένες κατασκευές μεγάλης διαμέτρου στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας» ο Δ. Καϊμάρης, αναφέρεται στον εντοπισμό ιχνών της αρχαίας Εγνατίας οδού, από την αρχαία Αμφίπολη έως τους Φιλίππους, στο πλαίσιο μιας εκτεταμένης έρευνας Εναέριας και Δορυφορικής Αρχαιολογίας, κατά την οποία προσδιορίστηκε ένας μεγάλος αριθμός άγνωστων διατηρημένων κατασκευών. Από τα διαφορετικά είδη αυτής της κατηγορίας, παρουσιάστηκαν οι κυκλικές διατηρημένες κατασκευές με μεγάλη διάμετρο (από 13 έως 50 m), που ανιχνεύθηκαν σε διαχρονικές αεροφωτογραφίες και σύγχρονες δορυφορικές εικόνες QuickBird-2. Στο εσωτερικό τους ανιχνεύτηκε φασματικά το συμπαγές υλικό κάλυψης (π.χ. πέτρα), ενώ περιμετρικά λόγω της συγκράτησης της υγρασίας, παρατηρείται πυκνή βλάστηση η οποία σε πολλές περιπτώσεις καλύπτει τις κατασκευές. Μια πρώτη επιφανειακή έρευνα από διεπιστημονική ερευνητική ομάδα στις αντίστοιχες θέσεις και η συλλογή διάσπαρτης κεραμικής έχει πραγματοποιηθεί, επιτρέποντας το χαρακτηρισμό των κατασκευών αυτών ως ιστορικές.

Στο επόμενο άρθρο οι Γ. Κατσούλης, Α. Μοσχόπουλος και Κ. Ευαγγελίδης, παρουσιάζουν μια μελέτη με τίτλο «Η εφαρμογή των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στα Μοντέλα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού», που εκπονήθηκε στο Ινστιτούτο Μεταφορών, όπου πραγματοποιήθηκαν επεξεργασίες για την υποβοήθηση διαδικασιών συγκοινωνιακού σχεδιασμού που βασίστηκαν σε τεχνολογικά εργαλεία και μεθόδους της επιστήμης της Γεωπληροφορικής. Αυτές περιελάμβαναν, χωρίς να περιορίζονται τη χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS), για τη συλλογή και τον προσδιορισμό χωρικών συγκοινωνιακών χαρακτηριστικών. Επιπροσθέτως, περιελάμβαναν την εφαρμογή στοιχειωδών τοπογραφικών διεργασιών επί των δεδομένων αυτών, όπως προβολές, μετασχηματισμούς, γεωαναφορές, διορθώσεις κλπ., την εκτέλεση εξειδικευμένων και σύνθετων ερωτημάτων επί των δεδομένων, βασισμένων στη Γλώσσα Δομικής Αναζήτησης (SQL), τη δημιουργία χαρτογραφικού περιεχομένου καθώς και πολυάριθμες άλλες επεξεργασίες δεδομένων.

Σε άλλο κλίμα κινείται το άρθρο της Λ. Θεοδωρίδου - Σωτηρίου, με τίτλο «Ατελέσφορα Σχέδια για το «Λόφο Μηχανικού». Συμβολή στη Μελέτη της Πολεοδομικής Εξέλιξης των Σερρών». Μέσω των χωρικών μετασχηματισμών ενός φυσικού εξάρματος στην παλιά πόλη των Σερρών επιχειρείται η τεκμηρίωση της γενικότερης υπόθεσης ότι οι αλλαγές χρήσεων γης μετασχηματίζουν το αστικό τοπίο. Η επιλογή του

«λόφου μηχανικού» συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά ενός παλίμψηστου και οι συνεχείς αλλαγές έχουν αφήσει λιγότερο η περισσότερο ορατά ίχνη στον χώρο. Διασχιζόμενος από τον οχυρωματικό περίβολο της βυζαντινής πόλης, ο λόφος αντιμετωπίστηκε από το πρώτο σχέδιο ως χώρος αναψυχής, για να μετατραπεί σήμερα, μετά από αλληπάλληλες τροποποιήσεις σε μια ακόμη πυκνοκατοικημένη περιοχή.

Σας θυμίζουμε ότι περιμένουμε την υποβολή νέων άρθρων (τα οποία σύμφωνα με την πάγια τακτική μας, στέλνονται χωρίς τα διακριτικά του συγγραφέα/των συγγραφέων σε τουλάχιστον δύο κριτές).

Για τα θεματικά πεδία που ενδιαφέρουν το περιοδικό Χωρογραφίες, μπορείτε να ανατρέξετε στην αρχική σελίδα του ιστοτόπου μας

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής άρθρων για το 2ο τεύχος είναι η 30 Νοεμβρίου 2010.

Σέρρες 1 Σεπτεμβρίου, 2010

Η Συντακτική Επιτροπή